

piske slogan: Højere, hurtigere, længere og dyre-

re. For regeringen har det været en afgørende debat, for det er vigtigt, selv om det er besværligt, også med utrolig mange bemærkninger om emner af en righoldighed, som vi jo er vant til herinde, når vi har de brede debatter. Det har været vigtigt at kunne vove at se frem og søge at tage en debat, hvor vi kommer længere frem i perspektiverne, end vi oftest gør det.

Vi er jo oftest optaget af lovgivningen eller af debatter på enkeltområder eller om det næste års økonomi, for at nævne nogle af hovedpunkterne på Folketingets dagsorden. Men det er også vigtigt at se frem, som jeg vist sagde det allerede ved indledningen af debatten, vove, når man har en situation, hvor der er nogle balancer i økonomien, vove så at se frem, bruge kræfterne til at se på den fremtid og de udfordringer, den byder på, nogle af de udfordringer, som vi kender.

Vi står over for udfordringer uanset partifarve, uanset idealer, uanset om man er i regering eller i opposition. F.eks. har vi jo helt banalt én befolkning, og dens sammensætning ændrer sig, uanset hvem vi er herinde. Der kommer flere på pension, og der bliver færre i den erhvervsaktive alder.

Jeg vil gerne bidrage til den ordveksling, der har været fra flere ordføreres side i forhold til, om det er et stort problem, at der går flere på pension. Nej, det er ikke et problem, hvis vi sørger for i tide at have en økonomi, der også kan sørge for, at der til de flere også er en ordentlig pension, at der også er et velfærdssamfund med en omsorg til dem, der ikke kan klare sig selv. Og derfor anser jeg ikke det, at der er flere, der går på pension, for en trussel eller et afgørende problem, men det er en af de opgaver, som jeg synes det er værd at forberede sig på, for at vi faktisk kan løse den ordentligt.

Så om de færre i den erhvervsaktive alder: Ja, det er det, der har gjort, at vi fra regeringens side har peget på, at vi i løbet af de næste 10 år vil have 100.000 mennesker mere i beskæftigelse. Flere har ment med Venstre i spidsen, at regeringen ikke kan realisere dette mål, men de har været ganske tavse om det, der så skulle gøre dem i stand til at realisere dette mål. Tavse, kun kritik.

Fra regeringen har vi budt på flere emner. Senere tilbagetrækning, svarende til den udvikling, vi er i gang med nu, et mere rummeligt arbejdsmarked, hvor der bliver plads til flere af

dem, der har været skubbet ud, som ikke har været velkomne på arbejdsmarkedet, som har haft meget svært ved at få fodfæste, fordi de ikke kunne det hele, ikke hele tiden havde kræfter til et fuldt arbejde, fuldt tryk, hel tid. Til det bidrager også førtidspensionsreformen, som vi jo har behandlet her i foråret.

Yderligere vil en bedre integration, som vi jo har taget hul på, integration af indvandrere og flygtninge i det danske samfund og på det danske arbejdsmarked, være et bidrag.

Jeg tror i øvrigt så, at det væsentligste bidrag for os er, at vi alle sammen ændrer holdningen i vores hoveder til at gå fra en tid, hvor der har været massearbejdsløshed – og det er så en kommentar til hr. Frank Aaens indlæg – til en tid, hvor der endnu er arbejdsløshed, men hvor vi kan se for os, at den lykkeligvis bliver et mindre problem. Nogle gange er det selvfølgelig fuldstændig berettiget, at der sidder nogle og undres over, at vi sidder og taler om, at nu er der arbejdskraftmangel, og med rette siger: Det er da noget underligt noget, de siger, for det vedrører da bestemt ikke mig. Nej, men der er brancher og fag, og der er områder af landet, hvor det er en realitet i dag, og der vil komme flere områder og flere fag, hvor vi vil se, at der er et større antal job, end der umiddelbart er ansøgere til.

Det er det, der gør, at vi bestemt ikke på nogen måde kan være bekendt, hvis det ikke lykkes at få fat i nogle af dem, der ønsker at være på arbejdsmarkedet – de, som har kræfter og har mulighed for at udnytte deres kræfter og talenter på arbejdsmarkedet. Vi skal ændre holdning, vi skal vænne os til at se, at det faktisk kan lykkes, og at arbejdsløshed i meget stort omfang ikke er noget, der bare behøver at optræde igen. Derfor vil jeg gerne kvittere for hr. Peter Due-tofts præcise og meget engagerede påpegninger af arbejdsgivernes ansvar i denne sammenhæng, især for en mere åben politik over for den erfarne del af medarbejderskaren. Det hjælper jo ikke rigtigt, at vi taler om, at det er værd at have arbejdskraften længe på arbejdsmarkedet, hvis den faktisk ikke føler sig velkommen derude.

Ændringen i arbejdsmarkedets grundvilkår er, at vi i stort omfang har lagt arbejdsløsheden bag os, så vi slås med en noget mindre opgave på dette område, i hvert fald en opgave, der bliver betydelig mindre i de kommende år. Det betyder også, at vi fra regeringens side har lagt op til drøftelser af aktivering. Opgaven har ændret sig, og derfor tror vi, at det, der har været lagt op til i drøftelserne, bliver muligt: at den en-